

COCREATIEF LEIDERSCHAP

faciliteert cocreatie

Yves Larock

jullie

de man/vrouw
in de straat

cocreatie, je weet wat dat is

Tom Barman

*Door samen te componeren
kunnen we in een wereld terecht
komen die niemand afzonderlijk
had kunnen bedenken.*

Peter Senge

*Via technieken transformeren kleine
groepen mensen hun collectieve denken,
en leren ze hun energie en daadkracht
te mobiliseren om gemeenschappelijke
doelen te bereiken.*

Cocreatie is een proces van samen
oplossingen creëren die tegemoet
komen aan een algemeen belang.

procesfasen

gedrag

methoden

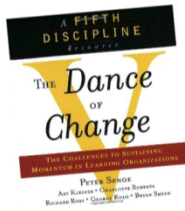
Frank
Van Massenhove

Tom Barman

*Door samen te componeren
kunnen we in een wereld terecht
komen die niemand afzonderlijk
had kunnen bedenken.*

Peter Senge

Via technieken transformeren kleine groepen mensen hun collectieve denken, en leren ze hun energie en daadkracht te mobiliseren om gemeenschappelijke doelen te bereiken.

Frank
Van Massenhove

Cocreatie is een proces van samen oplossingen creëren die tegemoet komen aan een algemeen belang.

procesfasen

Gefaseerd proces van samen

- ontwikkelen van een gedeelde kijk op...
- bedenken van gedragen acties richting...
... gewenste toestand/toekomst

gedrag

methoden

procesfasen

Gefaseerd proces van samen

- ontwikkelen van een gedeelde kijk op...
- bedenken van gedragen acties richting...

... gewenste toestand/toekomst

Een toekomstverkenning voor ons UGC - ambities voor deze voormiddag

- We reflecteren samen over de uitdagingen en kansen die de komende jaren op ons afkomen.
- We ontwikkelen beelden over de gewenste situatie voor ons gezondheidscentrum in 2020.
- We benoemen stappen om die gewenste situatie te realiseren.

4

kwadra^{et}
cocreatie werkt

gedrag

8 x cocreatie

- zet je geest open
- denk positief en in de toekomst
- heb oog voor het geheel
- stel je oordeel uit
- vraag
- bouw verder op elkaars ideeën
- waardeer andere standpunten
- spreek ook vanuit het hart

methoden

Zoekconferentie
 Planning-for-real Design-workshop
 World-Café Oplossingsgerichte-methode
 Versnellingskamer Dialoogmethode
 Scenarioplanning
 Open-Space

participatiewiki

World Café methode

reflektie rond specifieke vragen
 bijeenkomst van 10 min tot 3 uur
 met 8 tot 400 personen
 subgroepen van 4-7 personen aan ronden
 uitvoerende samenwerking in 3 rondes
 geeft breed spectrum aan energie participatie

Oplossingsgerichte methode

oplossingen voor specifieke uitdaging
 sessie van 10 min tot 7 uur
 met 2 tot 40 personen

1. Wat is de uitdaging?
2. Wat zijn voorbeelden?
3. Wat is er al positief aan de hand?
4. Hoe kan dit worden opgelost, verbeterd?
5. Hoe kan het opgelost worden?

mieren als metafoor

cocreatief leiderschap, wat doe je nog meer dan nu?

faciliteer met 15 praktijken

- Vraag!**
- Stuur geen opvolgelingen, niet je op als coach
  - Vraag!
  - Ga om met complexiteit en onzekerheid
  - Creëer een context voor dialoog
  - Ga om met de verschillende perspectieven
  - Maak een voorbeeld afbeeld
  - Help om een gezamenlijk perspectief te creëren
  - Maak van het proces, ook in relaties
  - Help je medewerkers in hun zoektocht naar oplossingen
  - Gebruik verhalen, voorbeelden en verhalen
  - Creëer een gezamenlijk perspectief
  - Maak de dialoog structureel
  - Doe aan persoonlijke en collectieve ontwikkeling
  - Wees ook een goede manager

aansturen op zelfsturing

Probleem met de zelfsturing

... (small text) ...

Van management naar betekenis

... (small text) ...

Werkzaamheden

... (small text) ...

mieren als metafoor

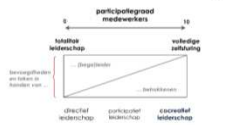
grijp elke gelegenheid aan om je mensen te waarderen en te ondersteunen in het samen aanpakken van uitdagingen

aansturen op zelfsturing

Positie van Cocreatief Leiderschap

Van management naar leiderschap

managen	leiden
~ Lat.: manu agere	~ Germ.: ga-ldan
- planen en budgetteren - organiseren en benoemen - controleren en problemen oplossen - machtshoud - contract nakomen	- richting vaststellen - mensen op één lijn brengen - motiveren en inspireren - mensen empoweren - extra inzet

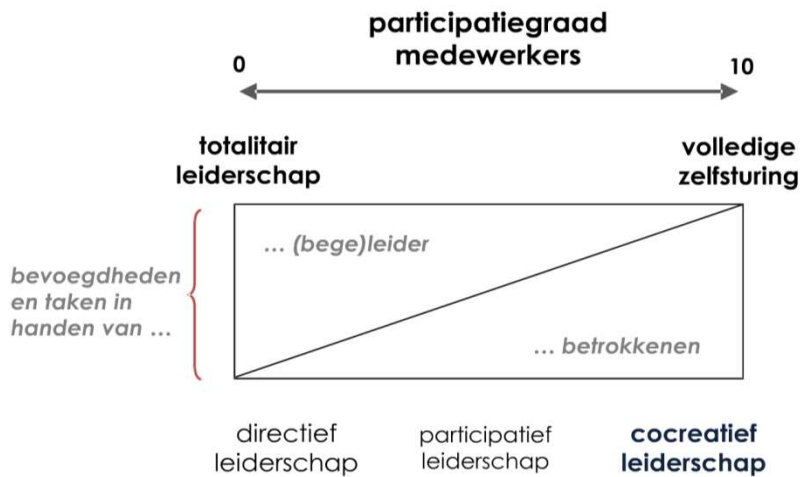
Onderzoek / Literatuur

- Andriani, F. (2008). De verdere zoektocht naar de toekomst van het leiderschap. *Journal of Business Ethics*, 81(1), 1-15.
- Bass, B. M., & Steidlmeier, P. (1999). Behavioral ethics in leadership: An approach to teaching ethics. *Journal of Business Ethics*, 18(4), 385-400.
- Bochner, S. (2008). The role of social identity theory in understanding organizational identity. *Journal of Business Ethics*, 81(1), 16-30.
- Bochner, S., & Schepers, J. (2008). The role of social identity theory in understanding organizational identity. *Journal of Business Ethics*, 81(1), 16-30.
- Bochner, S., & Schepers, J. (2008). The role of social identity theory in understanding organizational identity. *Journal of Business Ethics*, 81(1), 16-30.
- Bochner, S., & Schepers, J. (2008). The role of social identity theory in understanding organizational identity. *Journal of Business Ethics*, 81(1), 16-30.
- Bochner, S., & Schepers, J. (2008). The role of social identity theory in understanding organizational identity. *Journal of Business Ethics*, 81(1), 16-30.
- Bochner, S., & Schepers, J. (2008). The role of social identity theory in understanding organizational identity. *Journal of Business Ethics*, 81(1), 16-30.

Positie van Cocreatief Leiderschap

Van management naar leiderschap

managen

~ *Lat.:* manu agere

- plannen en budgetteren
- organiseren en benoemen
- controleren en problemen oplossen
- machtsbehoud
- contract nakomen

leiden

~ *Germ.:* ga-lidan

- richting vaststellen
- mensen op één lijn brengen
- motiveren en inspireren
- mensen empoweren
- extra inzet

Onderzoek / Literatuur

- Ankersmit, F. (2009). De publieke zaak. In P. van Dijk & M. Huibregsten, *De publieke zaak*. Amsterdam: Business Contact.
- Dijkstra, J., & Feld, P.P. (2012). *Gedeeld Leiderschap*. Assen: Van Gorcum.
- Gagné, M., & Deci, E. (2005). Self-determination theory and work motivation. *Journal of Organisational Behaviour*, Vol. 26, p. 331-362.
- Hartog (den), D.N., Koopman, P., Muijen (van), J.J. (1997). *Inspirerend leidinggeven*. Schoonhoven: Academic Service.
- Jäppinen, A.K. (2014). *Collaborative Educational Leadership. Complicity: An International Journal of Complexity and Education*, 11 (2), p. 65-85
- Leavy, B., & Moitra, D. (2006). *The practice of co-creating unique value with customers: an interview with C.K. Prahalad*. *Strategy & Leadership*, Vol. 34(2), p. 4-9.
- Tannenbaum, R., & Schmidt, W.H. (1973). HBR-Classic. How to choose a leadership pattern? *Harvard Business Review*, 1973, May-June, p. 162-180.
- Wierdsma, A. (1999). *Cocreatie van verandering*. Delft: Eburon.
- Wierdsma, A., & Swieringa, J. (2002). *Leren organiseren. Als meer van hetzelfde niet meer werkt*. Groningen: Noordhof Uitgevers.
- Zwick, D., Bonsu, S.K., & Darmody, A. (2008). Putting Consumers to Work. 'Co-creation' and new marketing govern-mentality. *Journal of consumer culture*, Vol. 8(2), p.163-196.

4

7

faciliteer met 15 praktijken

- Stuur aan op autonomie, stel je op als coach
- Vraag!
- Luister!
- Ga om met complexiteit en ambiguïteit
- Creëer een context voor dialoog
- Zorg voor een respectvolle interactie
- Verwerf passionele afstand
- Blijf open van geest, initieer creativiteit
- Maak werk van teamwerk, ook in netwerken
- Stel je waarderend en toekomstgericht op
- Gebruik metaforen, visualiseringen en verhalen
- Ontwikkel procesgevoeligheid
- Focus op zinvol veranderen
- Doe aan persoonlijke en collectieve ontwikkeling
- Wees ook een goede manager

- Stuur aan op autonomie, stel je op als coach
- Vraag!
- Luister!
- Ga om met complexiteit en ambiguïteit
- Creëer een context voor dialoog
- Zorg voor een respectvolle interactie
- Verwerf passionele afstand
- Blijf open van geest, initieer creativiteit
- Maak werk van teamwerk, ook in netwerken
- Stel je waarderend en toekomstgericht op
- Gebruik metaforen, visualiseringen en verhalen
- Ontwikkel procesgevoeligheid
- Focus op zinvol veranderen
- Doe aan persoonlijke en collectieve ontwikkeling
- Wees ook een goede manager

Vraag!

vraagcompetentie

een goede vraag

- is een vraag die werkt in de specifieke context
- is een vraag die aansluit
- opent perspectieven
- spreekt de persoon aan
- bevat de gepaste woorden en toon

Vergelijk:

een goede vraag
vraagt om
wachtijd

een goede vraag
vertrekt vanuit
het niet-weten

de grootste uitdaging
voor een meer vragende
houding is onze
antwoord-cultuur

dankjewel & veel succes!

Yves Larock

yves.larock@kwadraet.be
0496 510 980